

Jak dyskutować? Debata oksfordzka dla Seniorów

Opis projektu

Pokazywane w mediach dyskusje na społeczne i polityczne tematy zwykle rażą swoim poziomem. Inicjatorzy projektu chcieli pokazać, że można spierać się także w kulturalny i merytoryczny sposób. Postanowili więc upowszechnić format debaty oksfordzkiej wśród osób starszych i włączyć do działań młodych ludzi mających debatanckie doświadczenie.

Debata oksfordzka jest rodzajem dyskusji, która przebiega wg ustalonego porządku i stałych reguł, z rolami przypisanymi uczestnikom. Zespół mówców propozycji broni tezy, natomiast zespół mówców opozycji ją podważa. Najważniejsze są merytoryczne argumenty i retoryczne umiejętności dyskutantów – nie można obrażać czy wyśmiewać przeciwników. Nad całością czuwają marszałek i sekretarz, a o wyniku potyczki decydują sędziowie.

Animatorzy zaprosili do współpracy wykładowców i studentów z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a także nauczycieli i uczniów liceum. Ustalili program warsztatów i ogłosili nabór do projektu w poznańskich klubach seniora oraz UTW.

Zostało zrealizowanych osiem trzygodzinnych zajęć odbywających się w dwóch grupach (po 11 osób każda). Oprócz uniwersyteckich ekspertów warsztaty prowadzili uczniowie i studenci. Uczestnicy poznali m. in. strukturę debat, sposoby argumentacji i poszczególne role w dyskusji, nauczyli się, jak rozpoznawać nieczyste chwytów retorycznych. Mieli też okazję obserwować debaty prowadzone przez doświadczonych osoby. Z zaproszonym na jedno ze spotkań aktorem ćwiczyli impostację głosu. Dodatkowo grupa senierek i seniorów przygotowywała się do debaty międzypokoleniowej.

Ważnym elementem projektu było udostępnienie kursu (relacji z poszczególnych zajęć, treści wykładów, materiałów i spisu lektur) na platformie edukacyjnej Moodle, więc uczestnicy wzięli także udział w szkoleniu z jej obsługi.

Zamykającym akcentem była finalna debata nad tezą: „Rozwój nowych technologii komunikacyjnych i edukacyjnych jest efektywnym rozwiązaniem problemu wypełniania wolnego czasu i przeciwdziałania samotności seniorów”. Wzięty w niej udział międzypokoleniowe zespoły (w każdym były dwie osoby z grupy seniorów i dwie spośród uczniów LO).

Uczestnicy zyskali ogrom wiedzy, zdobyli nowe umiejętności przydatne w różnych społecznych sytuacjach, a przede wszystkim stali się śmielsi i bardziej pewni siebie.

W ramach projektu jeden z wykładowców przygotował broszurę metodyczną: [„Seniorzy w Oksfordzie. Debatancki narzędziownik dla dojrzałych dyskusji”](#). Sam kurs jest udostępniony na platformie edukacyjnej Moodle. Materiały są na licencji CC BY-NC-SA 4.0, co oznacza, że można z nich korzystać bez specjalnych ograniczeń, m.in. przerabiać wg własnego uznania, trzeba jednak podać autora oryginału, nie używać ich w celach komercyjnych, a przerobioną wersję udostępnić innym na tych samych warunkach.

Kto

O animatorach projektu:

ZDZISŁAW SZKUTNIK – w okresie przedemerytalnym związany głównie z edukacją w szkolnictwie wyższym: UAM w Poznaniu (adiunkt w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej); Wydziału Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej w Wyższej Szkole Umiejętności Społecznych (doc. dr n. hum. z funkcją dziekana). Zajmował się też szkoleniem cyfrowym bibliotekarzy. W czasie emerytury działa głównie społecznie: w ogrodnictwie działkowym ROD, radzie osiedla i Miejskiej Radzie Seniorów (przewodniczący III kadencji).

ALEKSANDRA AUKSZTULEWICZ – studentka IV roku Wydziału Prawa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, od kilku lat działa w Fundacji Edukacyjnej G5 przy Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. W ramach działalności Fundacji współorganizuje debaty oksfordzkie młodzieży licealnej i studenckiej oraz debaty studentów i seniorów.

Organizacja wspierająca: Stowarzyszenie Jeżyckie Centrum Kultury i Inicjatyw Społecznych

Dla kogo

Odbiorcami projektu są seniorki i seniorzy biorący udział w warsztatach, korzystają z niego też licealiści i studenci oraz szeroka społeczność seniorska, w której rozpowszechni się idea debaty oksfordzkiej.

Po co

Główne cele projektu to nawiązanie dialogu międzypokoleniowego i upowszechnienia formatu debaty oksfordzkiej.

Kto może zrealizować

UTW, Kluby Seniora i inne organizacje/institucje ukierunkowane na działanie pracujące z osobami starszymi.

• Krok 1. Przygotowania

Spotkajcie się w parze/grupie i zastanówcie, czy możecie zaangażować się w kilkumiesięczne przedsięwzięcie. Nawiążcie współpracę z instytucją/organizacją, która zajmuje się działaniami na rzecz lokalnej społeczności/seniorów – pomoże wam sfinansować lub znaleźć sposób na sfinansowanie projektu, w tym wynagrodzenia dla koordynatora i promocję. Będzie wam też potrzebne miejsce na warsztaty i debaty.

Znajdźcie w swojej okolicy organizację, uczelnię lub szkołę, która organizuje debaty oksfordzkie, opowiedzcie o waszym pomysśle, zaproszcie do współtworzenia programu i prowadzenia warsztatów. Jeśli pracują z młodymi ludźmi, będzie wam łatwiej przygotować debaty międzypokoleniowe. Ustalcie zadania i terminy.

Możecie też zdecydować się na zaproszenie do udziału w warsztatach młodzieży, która dotąd nie brała udziału w tego rodzaju przedsięwzięciach – wspólne warsztaty będą miały dodatkowy wymiar integracyjny.

Przygotujcie wstępny kosztorys – kiedy będziecie wiedzieć, jakie są wasze możliwości finansowe, organizacyjne i lokalowe, określcie optymalną liczbę osób uczestniczących w warsztatach. Rozpiszcie harmonogram, podzielcie się pracą.

• Krok 2. Promocja i rekrutacja

Przeznaczcie informacje o inicjatywie lokalnym organizacjom senioralnym, szkole średniej czy wyższej uczelni (jeśli planujecie wspólne warsztaty z młodzieżą). Przygotujcie plakaty zapraszające na pierwsze spotkanie i rozwieście je w okolicy, możecie też zostawić ulotki w zaprzyjaźnionych miejscach. Stwórzcie stronę lub grupę na fb, krótko opiszcie swój pomysł i zaproszcie do wzięcia udziału w inicjatywie i pierwszym spotkaniu. Kiedy warsztaty już ruszą, na fb regularnie zamieszczajcie treści, publikujcie zdjęcia pokazujące wydarzenia projektowe. Warto też skontaktować się z lokalnymi mediami, może będą chętni, by zrobić materiał o waszych działaniach.

• Krok 3. Pierwsze spotkanie i warsztaty

Na pierwszym spotkaniu opowiedzcie o idei debaty oksfordzkiej. Najlepiej by było, gdyby już na początku uczestnicy waszego projektu mogli zobaczyć, jak taka debata wygląda na żywo. Opowiedzcie o szczegółach, w tym o częstotliwości i długości spotkań, tematyce warsztatów i osobach prowadzących zajęcia. Podajcie warunki rekrutacji: jak się zgłosić, liczbę możliwych uczestników, terminy.

Kiedy lista będzie zamknięta, kolejno realizujcie warsztaty wg programu. Udostępnijcie uczestnikom przygotowaną broszurę.

Jeśli zdecydujecie się na używanie platformy edukacyjnej, to może się okazać, że potrzebne jest przygotowanie uczestników, by mogli w pełni z niej korzystać. Materiały z kursu umieszczajcie tam na bieżąco.

Pamiętajcie o napojach i poczęstunku podczas spotkań.

• Krok 4. Finalna debata

Do debaty zaczniście się przygotowywać przynajmniej kilka tygodni wcześniej. Sformułujcie tezę do debaty, tak by jej temat był interesujący dla starszych i młodszych. Podzielcie się na międzypokoleniowe zespoły i przede wszystkim ćwiczcie pod okiem praktyków.

Na finał zaproszcie wszystkich, którzy przyczynili się do powodzenia waszego przedsięwzięcia i świętujcie sukces.

Jak zarządzać działaniem:

Kluczowe osoby w projekcie:

- jedna osoba koordynująca, która troszczy się o przeprowadzenie niezbędnych prac przygotowawczych, znalezienie wykładowców i czuwa nad przebiegiem warsztatów rozpisanych na kilka miesięcy,
- osoba zajmująca się platformą edukacyjną i regularnym zamieszczaniem na niej treści.

Koszty realizacji

Najważniejsze koszty, które trzeba wziąć pod uwagę:

- wynagrodzenie dla osoby koordynującej,
- wynagrodzenie dla osób prowadzących warsztaty,
- wynagrodzenie dla informatyka (ewentualnie),
- artykuły spożywcze lub catering,
- druk materiałów szkoleniowych,
- obsługa finansowa.

Niezbędne minimum

Konieczne są:

- zespół ekspertów i praktyków,
- stała promocja wszystkich wydarzeń i efektów pracy,
- środki finansowe na niezbędne wydatki.

Linki

<https://kurs.jck-poznan.pl/moodle/>

<https://www.facebook.com/akademiasenioralna>

Projekty modelowe to przykłady działań społecznych, zrealizowanych przez osoby starsze w ramach programu „Uniwersytety III Wieku – Seniorzy w Akcji”. Każdy może z nich korzystać w swoich społecznościach lokalnych. Zapraszamy do inspirowania się i realizowania przedstawionych pomysłów w najbliższym otoczeniu. Modele powstały we współpracy z Towarzystwem Inicjatyw Twórczych „e” ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Więcej projektów modelowych: <https://seniorzyw akcji.pl/projekty-modelowe/>

towarzystwo
inicjatyw
twórczych

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

